

kell folytatnunk a túrát, egy újabb földúton. Átvágunk egy akácson, majd egy villanypáasztorral elkerített terület mellett felgyaloglunk egy alacsony dombra, ahonnan ismét megpillantjuk a **Sümegei várat**. Hamarosan elérjük a Sümege vezető főutat, és azon tovább haladunk.

3. A falu végén álló sorompó után letérünk az állomásra vezető útra, és hamarosan meg is érkezünk a sümegei vasútállomásra, mely pecséte-lő-helyként is szolgál.

Sümegeprága

A hagyomány szerint a falu lakói a veszprémi püspök által a tatárjárás után idetelepített cseh és morva szénéégetők voltak. A falu kezdetben a sümegei várhoz tartozott. A török korban lakossága drasztikusan megcsappant, és a XVIII. században alapították újra Prága néven. Mai nevét, a Sümege előtaggal, 1902-ben kapta. Sümegeprága egyik fő idegenforgalmi értéke szép fekvése: a falu a Keszthelyi-hegység lábánál, egy völgyben fekszik. A terület kiváló szőlő- és gyümölcsstermő vidék, a közeli erdőben pedig nagyvadra lehet vadászni.

Sarvaly-forrás

A forrás fölül az 1930-as években Makay Antal veszprémi püspök homokkőből neoromán stílusú forrásházikót faragtattott. Később a térség bányászati tevékenysége és az utóbbi évek szárazabb időjárása miatt a forrás vízhozama sajnos jelentősen megcsappant. A forrás a bazaltból tör fel és biztosítja a vadászház és az erdészház vízellátását. A kiépített tavi medence azonban napjainkra már kiszáradt. A Sarvaly-forrás környékén szívesen pihennek meg a Várvolgy felől érkező zarándokok, akik a sümegei ferences Mária-kegytemplomba tartanak. A forrás közelében egy 1999-ben felújított kereszt is áll.

A kék jelzések végigvezetnek bennünket a József Attila utcán, kifelé a városból, egészen a 84-es útig. Itt még mindig a jól látható jeleket követve rátérünk a főúttal párhuzamos jobb oldali földútra, majd pár száz méter gyaloglás után elindulunk a **Mogyorósi-dombon** felfelé.

Keresztezzük a Sümege–Tapolca vasútvonalat, majd lassan elérjük a Sümegei bazaltbánya vasútállomást. Továbbindulva a földúton hamar megérkezünk a Sarvaly vadászházakhoz vezető aszfaltút kezdetéhez, ahol az a Sümege felé vezető útból kiágazik. Nagy irtások mellett haladunk el, és egy hosszabb szakasz után elérkezünk az erdőhöz. Onnan egyenesen vezet tovább az utunk. Ha elfáradtunk, kellemes pihenőhelyet találunk a Sarvaly-forrásnál, a **Sarvaly erdészház** közelében.

4.

Egy darabon jelzések nélkül haladunk a kanyargó aszfaltcsíkon, majd egy **Y alakú elágazás** után, ahol az aszfaltút véget is ér, a baloldali murvás földúton megyünk tovább. A nyiladék felé való letérést jelzés nem, de a hivatalos kéktúraatlasz jelöli.

A **nyiladékon haladva** elérjük a hármass elágazásból korábban jobb felé induló murvás utat, ezen kb. 300 métert teszünk meg délnyugati irányban. Ekkor az út jobb szélén álló fán kettős jelzést látunk: a kék kereszt jelzés előre mutat, a sima kék pedig visszafelé. Figyelem: a jobbra leágazó utat, melyen a kéktúra továbbvisz, nem itt találjuk meg, hanem nagyjából 50 méterrel visszafelé, egy keskeny, benőtt ösvény formájában!

Tátika vára

Tátika vára a tatárjárás után épült. Nevét első tulajdonosáról, a Tátika nemzetséghez tartozó Tádéről kapta. Később Zlandus veszprémi püspök kapta meg Tátika hegyét, és azon IV. Béla parancsára várat építtetett. A XIV. században a Lackfiak tulajdonában állt a vár, ám mivel Lackfi István nádor részt vett a Zsigmond király elleni lázadásban, a király elkobozta vagyonát és a nádort lefejeztette.

A vár a XV. században a Gersey Pethő zalai főispáni család kezébe került. A portyázó törökök kifosztották, felegették és a XVI. század végén sorsára hagyták. A XVIII. század közepén a vár és a hozzá tartozó javak a Festeticsek tulajdonába kerültek.

Fotó: Horváth Béla

A jelzéseket ezen a szakaszon elég jól észre lehet venni, legyünk figyelmesek, mikor a nyiladékokban haladunk! A meredek emelkedő egy árokserű vízmosásban folytatódik, ahol nehéz átjutni. Amikor elérkezünk a **fennsíkra**, az ösvény egy hosszabb szakaszon szinte teljesen eltűnik a növényzetben és nehezen követhető. Azonban kisegítenek minket a sűrűn elhelyezett jelzések.

Egy kis erdei pihenőtől jelzéseink felfelé vezetnek, **Tátika várához**, amelynek felújítása szépen halad. Ajánlott, hogy pihenjünk meg a a közeli kilátópontnál, ahonnan gyönyörű kilátás is nyílik a környékre. Egészen a sztúpáig és Zalaszántóig elláthatunk innen.

Sztúpa, Zalaszántó

A sztúpa buddhista kultuszépitmény, a keleti vallásban Buddha tanait, egyben a világegyetem szimbólumát jelképezi. Európa legnagyobb sztúpája található a Kovácsi-hegy tetején, 30 méter magas és 24 méter széles. Ez az egyetlen európai sztúpa, amelyben Buddha-ereklyéket őriznek. (Más európai sztúpákban Buddha tanítványainak földi maradványait őrzik.)

Az építmény 1993-ban készült a dél-koreai, tibeti, svájci és osztrák buddhista egyházak és híveik finanszírozásával. A 14. dalai láma szentelte fel.

Fotó: Horváth Béla

Ezután a kék rom (K) jelzést követve visszatérünk az elágazásig, innen a földút már a kék jelzést követi egészen a **Hideg-kúti majorig**. Innen sajnos ismét eltűnnek jelzésink. A buszmegállónál keresztezzük az aszfaltutat, és egy ösvényen megyünk tovább, az úttal párhuzamosan. Innen alig 200 méterre találjuk a **Kovácsi-mezőt**, ahol feltűnik az országúttól induló földút. Ezen gyaloglunk tovább, az erdő északkeleti szélén. Amint elérjük az erdő sarkát, az elágazásban balra fordulunk, és az erdő északi oldalán haladunk tovább.

Átvágunk egy hajdani kőfejtő udvarán, majd rátérünk a **sztúpához vezető** földútra. A sztúpa igazi érdekesség, érdemes megtekinteni közelebbről. Innen kövessük a táblákat és haladjunk a lejtőn lefelé, Zalaszántó széléig, a buddhista imaházig. Itt ismét kivételes szépségű panoráma tárul elénk. Visszatérünk a hegytetőre, a kék jelzésen lesétálunk a faluba.

Települések: Kisvásárhely (község)

A parányi falucska Zala és Veszprém megye határán, a sümegi vár lábától mintegy 7 km-re fekszik. A település lakossága az elmúlt időszakban folyamatosan csökkent, ma mindössze 62 lakója van. Külterületén a Marcal-folyó kanyarog.

Kisvásárhely mindig kis település volt, mivel a Marcal melletti vizenyős területek miatt nem tudott terjeszkedni. Első említése 1382-ből származik. A XVI. században súlyos károk érték a községet, 1564-től török fennhatóság alatt állt. 1635-re helyzete odáig romlott, hogy mintegy száz évre szinte teljesen elnéptelenedett.

Ez után több száz évig nem alakult ki területén önálló faluközösség: sem temploma, sem tanítója nem volt. Első iskolája 1925-ben alakult. A XX. század elejétől a folyamatos elvándorlás jellemző, a lakosok főleg mezőgazdasággal foglalkoznak.

Kisvásárhely (község)
8341 Mihályfa, Kossuth L. u. 57.
tel./fax: +36 83 375 201
polgármester: Pintér Jenő

Nevezetességei:

- A zsidó temető (a faluban egykor élt zsidó közösség emléket őrző temetőt 2007-ben muszlimok és keresztények a zsidó hitközséggel közösen újították fel)
- A faluközpontban álló harangláb

Úton Sümeg felé

Fotó: Horváth Béla

Szálláslehetőség: Pálinkás lovastanya

Kisvásárhely (bővebb adatok egyik forrásban sem állnak rendelkezésre)

Sümeg (város)

Sümeg a Bakony délnyugati csücskén fekszik, összekapcsolva a Keszthelyi-hegységet a Kisalfölddel és a Tapolcai-medencével. A városnak 7000 lakosa van.

Sümeg határában olyan fontos leleteket tártak fel, mint az őskori kovakőbánya (amely ma természetvédelmi terület és múzeum), egy római kori település és egy ókeresztény bazilika maradványai.

A híres sümegi várat IV. Béla kezdte el építtetni a tatárjárást követően, és a következő évszázadokban a veszprémi püspökök építették tovább. A XVI. század folyamán, miután Fehérvár és Veszprém török fennhatóság alá került, Sümeg vára a Dunántúl egyik legfontosabb központjává vált. A Rákóczi-szabadságharc leverése után az osztrákok felgyújtották és részben lerombolták.

A várost 1656–1658 között Széchenyi György püspök kőfalakkal kerítette be. Az egykor 1100 méter hosszú, bástyákkal megerősített falak egy része ma is látható, és Sümeg legnevezetesebb építményének számít.

Sümeg (város)
8330 Sümeg, Béke tér 7.
tel.: +36 87 550 750
fax: +36 87 352 578
e-mail: polgarmester@sumeg.hu
web: www.sumeg.hu
polgármester: Dr. Rédei Zsolt

A sümegi vár

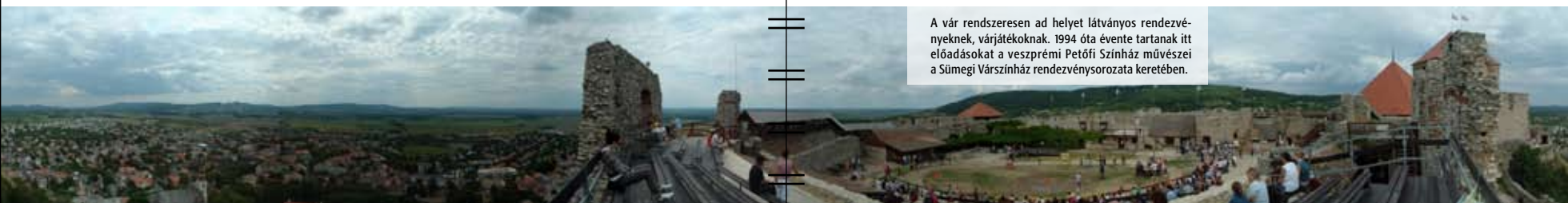
A vár már a XIII. század közepe táján megépülhetett, hiszen IV. Béla király is lakott itt egy ideig a tatárjárás alatt. A későbbi századok alatt folyamatosan bővítették. Ma ez a legjobb állapotban lévő magyarországi vár.

A Vár-hegy is különleges látvány, hiszen szinte teljesen a síkságból emelkedik ki. A helyzetéből adódóan feltételezzük, hogy jól védhető végvár volt. A várban múzeumot is berendeztek, melyben megismerkedhetünk a vár történetével, illetve régi büntetési módszereket és eszközöket bemutató kiállítást is láthatunk, valamint megtekinthetjük a szablya- és kocsiújteményt.

Fotó: Horváth Béla

A vár rendszeresen ad helyet látványos rendezvényeknek, vándorjátékoknak. 1994 óta évente tartanak itt előadásokat a veszprémi Petőfi Színház művészei a Sümegi Várszínház rendezvénysorozat keretében.

Fotó: Horváth Béla

Nevezetességei:

- A ferences templom és kolostor
- Padányi Bíró Márton veszprémi püspök palotája
- Kisfaludy Sándor költő szülőháza, amely ma a Városi Múzeumnak ad otthont
- A XVIII. századi várístálló (Idegenforgalmi lovas központ, Huszármúzeum)
- Barokk plébániatemplom (Maulbertsch freskóival; az épület a hazai barokk művészet egyik legismertebb alkotása)

Szálláslehetőség:

Király Fogadó

(összes férőhely: 20 fő)

8330 Sümeg, Udvarbíró tér 5.

tel./fax: +36 87 352 605

Zalaszántó (község)

Az 1000 lelket számláló község a Szántói-medencében fekszik, a Kovácsi-patak völgyében. A települést a Keszthelyi-hegység, a Kovácsi-hegy, valamint a Tátika-hegy fogja közre.

A falu nevének első írásos említése a XIII. századból származik. A községet Samtow, azaz Szántó néven említik. Ekkor épült temploma is. A település neve valószínűleg a „szánt” ige folyamatos melléknévi igenévi alakjából keletkezett, és arra utal, hogy földműves emberek laktak a területen. Lakosai királyi jobbágyok voltak a XIV. században. A XV. századtól kezdve a település az ország életének egyik központi szereplője, kétszáz éven keresztül a Gersei Pethő család birtoka. A XVIII. századtól a Festeticsek tulajdonában állt. A Zalaszántó elnevezést 1882-ben kapta.

Zalaszántótól északkeleti irányban a 400 méter magas, vulkanikus Tátika-hegyet látjuk, csúcsán Tátika várának maradványival. Északnyugatra a Kovácsi-hegy fekszik. A hegy nagy részén, főként a délnyugati oldal kedvező klímájú lankáin szőlőtereket találunk.

Fotó: Horváth Béla

A szőlők felett erdő húzódik, benne az 1990-es évek elején épült buddhista szentélyel, a sztúpával. A hegy geológiai érdekessége, hogy bazaltjában ritka vulkáni morfológiai formák alakultak ki.

Zalaszántó (község)

8353 Zalaszántó, Fő u. 50.

tel.: +36 83 572 070

e-mail: zalaszantojegyzoseg@axelero.hu

web: www.zalaszanto.hu

polgármester: Huszti Zoltán Ferenc

Nevezetességei:

- Az Emberi jogok parkja a Tátika-hegyen
- A falu ipartörténeti emléke a Kotsy-vízimalom
- A 74 hektáros területen elterülő Tátikai ősbükkös
- A XIII. századi Szent Kozma és Damján római katolikus templom
- A Szeplőtelen Fogantatás-kápolna (1441) a falu Fő utcáján
- Illír sírhalmok a Hidegkúti-réten

Szálláslehetőség:

Szt. Vendel Motel – Camping

(összes férőhely: 7 fő)

8353 Zalaszántó, Fő u.

tel.: +36 83 370 147

Kék Torony vendégház

(összes férőhely: 8 fő)

8353 Zalaszántó, Fő u.

tel.: +36 83 370 255, +36 30 936 5409

